

צברו גורה על הפרשה

חנוכה

BROUGHT TO YOU BY **MYSHLIACH**
A DIVISION OF MERKOS L'INYONEI CHINUCH SUITE 302

"Caring for the well-being of
shluchim's children worldwide"

חנוכה

בס"ד. שיחת יום ג' פ' וישב, כ"א כסלו ה'תש"ג.

— לעסקני ישיבות תומכי תמימים ליובאוויטש** בחדרו הק' —

א. עומדים אנו ימים אחדים לפני חנוכה, שהוא זמן של נסים.

— אצל חסידים חוגגים גם היו"ט דיי"ט כסלו שהוא גם זמן של נסים, אבל היו"ט דחנוכה "מבוגר" מיי"ט כסלו קרוב לאלפיים שנה.

ב. מצותה של חנוכה היא — להדליק נרות, להאיר אור.

כיצר יוצרים אור? — נוטלים שמן או עץ (וכיו"ב), דבר גשמי, ומחממים אותו, עד שמתבטלת גשמיותו ("עס ווערט אויס גשמי"), ומתחיל להאיר בכל הסביבה.

והנה, הנרות שמדליקים בחנוכה באים מהנרות שהיו מדליקים בבית המקדש: בביהמ"ק היו מדליקים נרות בכל לילה. אבל, בהזמן שבו אירע נס חנוכה לא הי' שמן טהור להדליק את הנרות, ועשה הקב"ה נס ומצאו "פך אחד של שמן שהי' מונח בחותמו של כהן גדול", אבל, השמן שבפך "לא הי' בו אלא להדליק יום אחד, נעשה בו נס והדליקו ממנו שמונה ימים", ולזכר נס זה מדליקים נרות בכל שמונת ימי החנוכה!

אך מבלי הבט על כך שנרות חנוכה באים מנרות המקדש — חלוקים הם בכמה דברים:

(א) בביהמ"ק הי' מספר הנרות שוה תמיד, ואילו בחנוכה מוסיפים בכל לילה עוד נר!

(ב) בביהמ"ק היו מדליקים את הנרות ביום דוקא, כשהי' מואר היטב, ואילו נרות חנוכה מדליקים משתשקע החמה!

(ג) נרות המקדש היו בפנים, ואילו נר חנוכה — "מצוה להניחה על פתח ביתו מבחוץ".

* רוב השיחה (סעיפים ב"ה) הוגהה ע"י כ"ק אדמו"ר שליט"א, ונדפס (באדיש) בלקו"ש ח"א ע' 89 ואילך.
** בקשר עם ה"דינער" השנתי של ישיבות תומכי תמימים ליובאוויטש. וראה פה ואילך, ובהנסמן שם.

שיחת יום ה' פ' האזינו, וא"ו תשרי ס"ח (לעיל ע' 20). וש"נ.
(1) שבת כא, ב.
(2) ראה גם מכתב כ"ג כסלו שנה זו (אגרות-קודש כ"ק אדמו"ר שליט"א ח"ז ע' פה ואילך), ובהנסמן שם.

ד) מצות נרות המשכן והמקדש היתה בזמן שלא היו קיים מחסור אצל בני בגשמיות:

במיוחד בזמן המשכן במדבר – ניתנו לבני כל צרכיהם, מזונם היו "מן", "לחם מן השמים", מים היו להם מבארה של מרים, וגם לבושיהם גדלו עמהם והיו נקיים תמיד.

וכמו כן בנוגע לזמן המקדש בימי שלמה (שאו היתה מצות הדלקת המנורה בבית המקדש) – שבזמנו שרר שלום. אף אחד לא נלחם בבני, אדרבה, אוה"ע העלו להם מסי, ובני ישבו לבטח "איש תחת גפנו ותחת חאנתו".

ודוגמתו ברוחניות – שהרי כאשר אין דאגות גשמיות, אזי מתמסרים לגמרי לתורה ומצוות, דברים רוחניים, דברים יהודיים ("אידישע זאכן").

משא"כ נרות חנוכה קשורים עם זמן שבו היתה הארץ נתונה תחת ממשלת יון, והצבא היהודי היו קטן במספר. ודוגמתו ברוחניות – שלא נמצא אז שמן טהור אפילו בשביל לילה אחד.

ג. כל החילוקים הנ"ל קשורים זה בזה:

כאשר המצב הוא טוב בגשמיות, ובמילא גם ברוחניות, כנ"ל (ס"ב) – שכן, כאשר יש לו ליהודי הרחבה בגשמיות, נותן הוא ביד פתוחה וביד רחבה בשביל עניינים רוחניים – אין צורך במלחמה ובמסירת-נפש. ואז מספיק שבכל יום יהיו אותו מספר, ואין צורך להוסיף בכל יום עוד, כיון שכל העניינים מתנהלים כרגיל ("עס גייט אלץ נאַרמאַל").

כמו כן אין צורך להקדיש השתדלות להאיר את הרחוב, כיון שהרחוב, העולם, אינו חשוך. המנורה דלקה בביהמ"ק, ובמילא האיר אור גם ברחוב.

משא"כ בזמן שהמצב קשה, בזמן של מלחמות, ולא רק מלחמות עם יונים, אלא גם עם יהודים מתיוונים (שהרי בתקופה ההיא היו יהודים כאלה שלא דגלו בביהמ"ק, לא דגלו בעצמאות, אלא, רצו להתכולל בקרב היוונים) – במצב קשה כזה נתן הקב"ה את המצוה של נרות חנוכה. בזמן כזה דרושה מסירת נפש.

6) ראה מלכים"א ט, טו ואילך.

7) שם ה, ה.

8) ב"ק פב, ב.

3) בשלח טז, ד.

4) פרש"י חוקת כ, ב.

5) פרש"י עקב ח, ד.

בזמן כזה לא די בכך שהאדם יאיר בתוך ביתו בלבד, דכיון שברחוב שורר חושך, וחשכת הרחוב יכולה לחדור גם לתוך הבית, יש צורך להקדיש השתדלות להאיר את הרחוב. ולכן מדליקים נרות חנוכה משתשקע החמה (כששורר חושך), ו"על פתח ביתו מבחוץ" – בכדי להאיר את הרחוב.

לא די בכך שהאדם ידליק נרות על שולחן האכילה או על שולחן הכתיבה, ויפתח את הדלת כדי שהאור יתפשט גם לרחוב, אלא צריך הוא להדליק את הנרות אצל הפתח, כלומר, שצריכים להקדיש השתדלות להאיר את הרחוב.

כמו כן לא מספיק מספר הנרות של לילות הקודמים, כיון שלא יכולים להסתפק בכך שלא היתה ירידה, ונמצאים עדיין באותו מצב כמו אתמול, אלא צריכים לילך בעילוי אחר עילוי.

ד. הסך־הכל של כל האמור לעיל:

בזמן שהחושך גדול – אין להתפעל מהחושך השורר ברחוב, אלא אדרבה, יש לילך מתוך מסירת־נפש להאיר את הרחוב, ולהוסיף בכל יום יותר ויותר אור, עד שיביאו עוד שמן טהור וזך.

ואופן הפעולה בזה הוא:

א) אין להסתפק במדת האור שהאירו אתמול, אלא, יש להוסיף בכל יום תוספת אור. היום – נר אחד, מחר – שנים, מחרתיים – שלשה, וכן הלאה. להתחיל מיד בהדלקת נרות רבים – אי אפשר לדלג ולקפוץ בפתאומיות, ולכן מתחילים בנר אחד, אבל צריכים להיות מוכנים מיד להדליק מחר שני נרות, ומחרתיים שלשה וכו'.

ב) אין להסתפק בכך שמאירים את הבית ובמילא יהי' מואר ברחוב, אלא יש להקדיש השתדלות להאיר את הרחוב.

ג) הגישה לפעולה זו צריכה להיות מתוך מסירת־נפש, דוגמת ענין הגס – למעלה מן הטבע. גם אם מסתכלים עליו "בעין עקומה" ("מיט אַ קרומער אויג") – אין לו להתפעל מזה, כי אם, להתעסק במסירת נפש במילוי השליחות שהטיל עליו הקב"ה.

ה. וזהו מה שתובעים אצל כאו"א מישראל – שידע שהוא "שגריר" ("אַמבאַסאַדאָר") של הקב"ה לפעול אור וחום בהגשמיות שבחלקו בעולם, להאיר את עצמו וגם את סביבתו.

9) ראה ח"י הר"ן שבת שם.

ואופן הפעולה בזה – לא להסתפק במה שפעל אתמול, אלא להוסיף בכל יום עוד אור. צריך לדעת מה פעל אתמול, כדי לדעת כמה עליו להוסיף היום.

וכאשר הולכים בדרך זו – הליכה במסירת נפש, מבלי להסתפק במה שהאיר בעצמו, ומבלי להסתפק במה שכבר פעל – ישנה ההבטחה שסוף־סוף יהי' אמנם כן, שהרחוב יהי' מואר, ובכל עת וזמן בתוספת אור, עד שמוצאים שמן טהור כדי להדליק בכיהמ"ק.

ו. האמור לעיל היתה גם הנהגת כ"ק מו"ח אדמו"ר בקשר ובשייכות לשיבות תומכי תמימים:

כאשר כ"ק מו"ח אדמו"ר ייסד וניהל ישיבות תומכי תמימים – נטע בקרב תלמידי הישיבה שני דברים: (א) שלא יסתפקו בעבודתם עם עצמם, אלא יאירו גם את הרחוב, עד שהאור יגיע לכל יהודי. (ב) שלא יסתפקו במה שפעלו אתמול, אלא יוסיפו בכל יום יותר אור.

ושני דברים אלו תובעים גם אצל כאו"א מישראל: (א) להאיר לא רק את עצמו ואת בני ביתו, אלא גם את סביבתו. (ב) עד כמה שפעל בעבר – לא יהי' שבע רצון מזה, אלא ירצה להוסיף עוד יותר, וכשירצה באמת – אזי "רצון יראיו יעשה".

ז. ונקודת הלימוד וההוראה מהי"ט דתנוכה בנוגע לפועל – שכאשר משתדלים תמיד להוסיף ועושים זאת מתוך מסירת נפש, משתלם הדבר ("עס צאָלט זיך אויס").

ובנוגע לעניננו – צריכים תמיד להוסיף מתוך מסירת נפש בהחזקת הישיבות, ובפרט ישיבות שבהם מגדלים תלמידים שהולכים בדרך זו – להשתדל תמיד להוסיף בעבודתם ובפעולותיהם מתוך מסירת נפש.

כאשר שולחים תלמיד לעיריה מסוימת כדי להאיר שם ("מאָכן דאָרטן ליכטיק") – אזי התלמיד מתנהג באופן של מסירת נפש, שאינו אוכל, אינו שותה, וגם אינו לומד... הוא לא חושב אודות עוה"ז, ולא אודות עוה"ב... אלא הוא ממלא את העבודה שבשבילה נשלח למקום ההוא. אבל, עדיין צריכים לממן את ההוצאות של כרטיס נסיעה, וכיו"ב. ובשביל זה עורכים את כל ה"דינערס" וכל ה"פלעדזשעס" (התחייבויות)...

Introduction

The Rebbe begins many Sichos by telling us a very important rule. This rule which the Rebbe tells us is so very special because it helps us to look at any bit of Torah that we might be learning in the correct way with the right perspective.

Whether you are learning a Mishna or a Posuk Chumash or even learning the Aleph Beis this rule is a rule that a Yid always has to keep in mind.

So what is this rule which we are talking about? The rule that is so important that the Rebbe always mentions it in Sichos? What is it? Here we go!

If you look at the word "Torah" you will see that it is similar to the word "Hora'ah" which means a "Lesson". In which way is the Torah similar to Hora'ah- "a Lesson"?

Doesn't the Torah tell us stories too? Aren't there also many details in the Torah that aren't instructing us what to do?

The Rebbe explains that the whole intent of every detail in the Torah is to direct us and serve as a lesson how we can be better Yidden and how we can better do that which we are supposed to. Even those details which seem irrelevant they too are here to teach us a lesson! Sometimes we may have to work hard to figure out what the lesson from this detail is but everything in Torah without exception is a

lesson that gives us direction how to live our lives!

Now that we know this important rule we know to examine everything we learn with the finest comb to see what lessons we can learn from every single small detail!

Let's put this rule to use while learning about the Mitzva of lighting the Menora! Let's take a very careful look at the details of this Mitzva.

So we light the Menora on Chanukah because of the miracle that happened with the oil in the Beis Hamikdash. But examining it closely you will realize that we light it in a different way than the way we did it in the Beis Hamikdash.

Can you think of some differences between the way they lit the Menora in the Beis Hamikdash and the way we light for Chanukah?

How many lights did they light in the Beis Hamikdash? Seven! Every single day! It was always the same number day in day out! What about Chanukah? Do we light the same number of lights every day? No way! We increase every day!

That's one difference! The number. What does that mean to us? What lesson is there? Hold on! Let's see some of the other differences and then we'll find a lesson from this detail!

What about the timing of the lighting? When do you light the Menora? By day? No! You light it when it starts getting dark! However in the Beis Hamikdash they lit the Menora during the daytime.

What about the place where you light the Menora? We light it by the doorway or some do it by the window facing the street but in the Beis Hamikdash the lights were tucked away inside the Kodesh; far away from sight!

Question?

So keeping in mind that every detail of Torah and how we do the Mitzvos teaches us a lesson what are these details teaching us? Why are there differences between the way they lit the Menora in the Beis Hamikdash and the way we light it now? And how does that teach us how to live as a better Yid?

Answer !

Here we go with our answer. Do you see Hashem now? I don't. Why? Because in Golus Hashem is hiding. When the Beis Hamikdash was around we could see Elokus now we can't.

This explains all the differences that we noticed before; why we increase the lights of Chanukah, why we place them outside and why we light the lights at night! All of these interesting detailed differences

teach us a lesson regarding the way we need to act during the Golus times that we live in currently.

Since Hashem is hiding, there is a lot of darkness outside of the Yiddishe home. What is the way that we can keep the light that is in the house, making sure the darkness doesn't come in while also chasing away the darkness outside? We do it by putting the light of the Menora by the doorway! Chase away the darkness outside! Chase it away forever! That way it will never be seen outside and certainly won't come inside!

So we light it by night, when it gets dark because to chase away the dark you got to light when the darkness is around. You tell that darkness where to go!

Now since in Golus we have a fight on our hands against this darkness it's not going to be good enough to light the same number every night. We need a stronger solution. So what are we going to do to make it work? We are going to add in light! Every day! We are going to take the fight to the darkness with no let up! We are not going to let the Yetzer Hara do his work!

The Lesson

This is the lessons of the Chanukah Menora that we see from the details. In the Beis Hamikdash when Hashem didn't hide then all we had to do was light the lights inside the Beis Hamikdash and automatically the light would spread outside because there was no-one fighting

the light! It was a light filled time with no problems of darkness that we needed to fight. That's also why we could light the same amount all the time because there was no fight.

Therefore we also lit in the Beis Hamikdash by daytime because there was no darkness to fight. There was no point to prove. So we just had to do the regular Avoda and that would work well enough. We had no need to add in light nor to light by night. But times have changed.

Golus came and Hashem gave us the

Mitzva of lighting Chanukah light; where we light outside in the dark and keep on adding all the time.

This is a lesson to us now. We have to add go out there in the streets and tell the world about Hashem and what he wants from us. We have to go out and do Mivtzaim this Chanukah in the cold and in the dark. That's what Chanukah is all about. Let your candle burn warm and light. Let your Neshama go out in the street and light another Yids Neshama. And do more tomorrow, even more than today! This is Chanukah!

Hatzlocha!

